



UNIWERSYTET MEDYCZNY IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU
KATEDRA I KLINIKA CHOROÓB ZAKAŻNYCH, HEPATOLOGII
I NABYTYCH NIEDOBORÓW ODPORNOŚCI
KIEROWNIK: PROF. ZW. DR HAB. MED. IWONA MOZER-LISEWSKA

ul. Szwajcarska 3
61-285 Poznań

tel. 61 8739376
fax 61 8773687
e-mail: rkaczmar@ump.edu.pl

Poznań, 20-09-2021r.

L.dz. UM/25/21



OCENA DOROBKU NAUKOWEGO, DYDAKTYCZNEGO I ORGANIZACYJNEGO

dr n. med. MARCINA PACIORKA

w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki medyczne przygotowana na zlecenie Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Sylwetka Kandydata

Dr n. med. Marcin Paciorek jest absolwentem Akademii Medycznej w Warszawie (obecnie Warszawski Uniwersytet Medyczny). Dyplom lekarza uzyskał w 2000 roku. Na tejże Uczelni kilka lat później, w 2008 roku obronił rozprawę doktorską i uzyskał stopień doktora nauk medycznych. Promotorem rozprawy była Pani prof. dr hab. n. med. Ryszarda Chazan, a temat brzmiał: „Obturacyjny Bezdech Podczas Snu u pacjentów pracujących w trybie zmianowym”.

Kandydat w 2008 roku uzyskał tytuł lekarza specjalisty w zakresie chorób wewnętrznych, a w 2014 tytuł specjalisty w zakresie chorób zakaźnych.

Droga zawodowa dr n. med. Marcina Paciorka jako lekarza datuje się od 2000 roku, wówczas odbywał staż podyplomowy w klinikach ówczesnej Akademii Medycznej w Warszawie. W kolejnych latach, jako asystent,

pracował w Klinice Chorób Wewnętrznych, Pneumonologii i Alergologii Akademii Medycznej w Warszawie, w Oddziale Intensywnej Terapii Wojewódzkiego Szpitala Zakaźnego oraz jako adiunkt w Klinice Chorób Zakaźnych dla Dorosłych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, z którą to placówką jest związany do chwili obecnej.

Ocena dorobku naukowego

W swoim dorobku naukowym Habilitant ma 20 pełnotekstowych prac oryginalnych (w tym 13 z IF), 1 opis przypadku i 1 list do redakcji. Łączny IF wynosi 44,19, liczba punktów MNiSW 1069. Liczba cytowań wg bazy Web of Science: z autocytowaniami 56, bez autocytowań 52, index Hirscha 4. Natomiast liczba cytowań wg bazy Scopus z autocytowaniami 68, bez autocytowań 63, index Hirscha 4.

Ocena szczegółowego osiągnięcia naukowego będącego podstawą do wniosku o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego.

Tytuł: „ Analiza czynników mających wpływ na rokowanie oraz ocena odrębności w przebiegu klinicznym bakteryjnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych u chorych z wybranymi zaburzeniami odporności oraz w grupie chorych z bakteryjnym zapaleniem opon mózgowo-rdzeniowych wywołanym patogenami typowo występującymi u chorych z zaburzeniami odporności”.

Na osiągnięcie naukowe Kandydata składa się cykl 5 publikacji o sumarycznym współczynniku IF 8.101 i liczbie punktów MNiSW 200.

We wszystkich publikacjach Habilitant jest pierwszym autorem i autorem korespondencyjnym. Wkład Kandydata w powstaniu publikacji polegał głównie na opracowaniu projektu pracy, wyborze metodyki badań, opracowaniu bazy danych i ich zbieraniu, przeprowadzeniu analizy statystycznej, interpretacji

wyników, wyborze i analizie piśmiennictwa, napisaniu wstępnej wersji manuskryptu, wykonaniu tabel, prowadzeniu korespondencji z redakcją, przygotowaniu ostatecznej wersji manuskryptu.

Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych (BZOMR) jest stanem zagrożenia życia, stąd wymaga pilnej diagnostyki i leczenia. Opóźnianie decyzji terapeutycznych zwiększa ryzyko nieodwracalnych następstw neurologicznych oraz może prowadzić do wzrostu śmiertelności. BZOMR towarzyszy reakcja zapalna w obrębie opon z zaangażowaniem różnych struktur mózgowia powodując zaburzenia świadomości, drgawki, porażenie nerwów czaszkowych i obwodowych. Przy niekorzystnym przebiegu dochodzi do naczyniowego i cytotoksycznego obrzęku mózgu, wzrostu ciśnienia śródczaszkowego oraz wgłobienia mózgu. Stąd antybiotykoterapia empiryczna podana w ciągu pierwszej godziny ma kluczowe znaczenie rokownicze jednak postawienie rozpoznania jest niekiedy trudnym wyzwaniem. W związku z wydłużeniem średniej życia w Polsce, zwiększeniem się liczby osób z zaburzeniami układu odpornościowego (leczenie przeciwnowotworowe, cukrzyca, choroby autoimmunologiczne), powszechnym stosowaniem antybiotyków zmienia się charakterystyka pacjentów z pozaszpitalnym BZOMR, jak również zmianie ulega spektrum czynników etiologicznych.

Celem badań przeprowadzonych przez Kandydata a zawartych w cyklu publikacji było znalezienie różnic w obrazie klinicznym, częstości występowania chorób współtowarzyszących, charakterystycznych odchyień w badaniach laboratoryjnych krwi i płynu mózgowo-rdzeniowego u chorych z BZOMR wywołanym nietypową florą bakteryjną wymagającą specyficznego leczenia. Szczególną uwagę zwrócono na pacjentów z zespołem zależności alkoholowej (ZZA) oraz chorych z chorobą nowotworową.

W pierwszej publikacji Habilitant zajął się pacjentami z gruźliczym zapaleniem opon mózgowo-rdzeniowych oraz chorobami współistniejącymi o charakterze zaburzeń odporności (ZZA, zakażenie HIV, cukrzyca, choroba nowotworowa).

Diagnostyka infekcyjna była wykonana przy użyciu badań molekularnych, które okazały się być skuteczną metodą i co wykazał Badacz – na uzyskane wyniki nie miała wpływu wcześniej prowadzona antybiotykoterapia empiryczna oraz czas trwania objawów.

W drugiej publikacji wchodzącej w skład dzieła Habilitant analizował dane pochodzące od 340 chorych, w większości z ZZA i BZOMR. Poczynione obserwacje mają dużą wartość poznawczą. Okazuje się, że w tej grupie chorych typowe objawy dla BZOMR występują rzadziej, stąd znalezienie odrębności w obrazie klinicznym i wynikach badań dodatkowych mogą ułatwić rozpoznanie, tym bardziej, że udział procentowy pacjentów z ZZA wśród pacjentów z BZOMR jest duży a przebieg kliniczny i rokowanie gorsze.

Problematyka BZOMR wywołanych przez *L. monocytogenes* jest szeroko omawiana w kolejnej publikacji. Jest to patogen, który stosunkowo rzadko, w naszej populacji, powoduje chorobę, jednak w specyficznych grupach chorych notują się zwiększone ryzyko zapadalności na listeriozowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych. Pod względem diagnostycznym jest to patogen trudny, pod względem terapeutycznym oporny na wiele antybiotyków stosowanych w leczeniu empirycznym, stąd ważne jest znalezienie charakterystycznych odchyleń w badaniu podmiotowym i przedmiotowym, badaniach laboratoryjnych oraz zidentyfikowanie chorób współistniejących mających szczególny wpływ na możliwość wyindukowania BZOMR o etiologii *L. monocytogenes*. Tego zadania podjął się Kandydat i jednoznacznie wykrył predyspozycje chorych stosujących leczenie immunosupresyjne do rozwijania listeriozowej neuroinfekcji. Stąd uwzględnienie tego czynnika etiologicznego w określonych grupach chorych, rozpoczęcie leczenia empirycznego mającego na celu również działanie na ten patogen, daje szanse na szybkie i skuteczne efekty. W kolejnym dziele z ocenianego cyklu publikacji dr med. Marcin Paciorek przeanalizował przebieg kliniczny BZOMR u pacjentów z chorobami nowotworowymi. Wśród pacjentów onkologicznych byli chorzy z guzami litymi

i nowotworami układu krwiotwórczego, z analizy wykluczono sytuacje dotyczące wyjściowo lokalizacji w oun, np. po operacjach neurochirurgicznych. Tę grupę porównano do pacjentów z pozaszpitalnym BZOMR, bez czynników powodujących immunosupresję. Kandydat przekazał bardzo istotną obserwację, mianowicie u analizowanych pacjentów zdecydowanie częściej występują drgawki, rzadziej spełnione jest jedno z klinicznych kryteriów BZOMR – obecność dwóch spośród czterech objawów: ból głowy, gorączka, objawy oponowe, zaburzenia świadomości. Stąd ten nietypowy obraz kliniczny nie może wykluczać podejrzenia BZOMR.

Wreszcie w ostatniej z 5 publikacji wchodzących w cykl osiągnięcia dr med. Marcin Paciorek analizował odrębności w przebiegu ZOMR o etiologii *L. monocytogenes* a *M. tuberculosis*. Te patogeny wewnątrzkomórkowe wywołują infekcje oun o bardzo podobnym obrazie, oba mają swe naczelne miejsce u chorych w immunosupresji, oba sprawiają olbrzymie trudności diagnostyczne, jednak wymagają zgoła innego leczenia. Istotnym spostrzeżeniem jest częstsze występowanie wodogłowia u pacjentów z gruźliczym ZOMR, dłuższy wywiad chorobowy przed hospitalizacją i niższe wartości parametrów odczynu zapalnego. To wszystko może pomóc w wyborze celowanego leczenia i poprawić rokowanie.

Reasumując, wartość analiz w całym dziele, jakim jest przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe dr med. Marcina Paciorka jest na wysokim poziomie, spostrzeżenia oparte są na dużej liczbie pacjentów z określonymi jednostkami chorobowymi, co na skalę Polski jest unikatowe, wysnute wnioski są przydatne dla lekarzy klinicystów, pozwalają szybko podejrzewać lub wręcz rozpoznawać określoną chorobę infekcyjną oun u pacjentów z zaburzeniami immunologicznymi, wdrażać dedykowane leczenie, ograniczając powikłania i poprawiając rokowanie.

Inne zainteresowania naukowe Kandydata.

Poza wyżej przedstawionymi zagadnieniami będącymi przedmiotem analizy osiągnięcia naukowego, Kandydat sporą część swej aktywności naukowej poświęcił pacjentom zakażonym HIV. Jest ekspertem w europejskiej grupie roboczej działającej na obszarze Europy Środkowej i Wschodniej zajmującej się ujednoczeniem diagnostyki i leczenia pacjentów zakażonych HIV oraz chorujących na wirusowe zapalenia wątroby. Efektem tej pracy są liczne publikacje, które w sposób holistyczny odnoszą się do pacjenta m.in. dzięki współpracy z licznymi ośrodkami o różnych zainteresowaniach i profilach działalności. W sposób oczywisty, a narzucony przez los, Kandydat w ostatnich miesiącach zajął się problematyką zakażenia SARS-CoV-2. Jest w składzie komitetu redakcyjnego zaleceń będących częścią strategii narodowej leczenia chorych z COVID-19 wymagających hospitalizacji.

Kandydat wykazuje też bardzo aktywną działalność naukową poprzez udział w licznych konferencjach naukowych w kraju i zagranicą. W 2007 roku otrzymał nagrodę w sesji plakatowej na European Respiratory Society Annual Congress w Sztokholmie. Jest współautorem 10 doniesień zjazdowych na konferencjach w Barcelonie, Glasgow, Madrycie, Monachium oraz w Polsce. Tematy doniesień dotyczyły głównie zakażeń dróg moczowych u pacjentów zakażonych HIV i HCV, infekcji układu oddechowego u chorych zakażonych HIV, bakteryjnych zakażeń oun w różnych grupach chorych.

Kandydat jest aktywny na arenie międzynarodowej w związku z uczestnictwem w pracach grupy roboczej ECEE (Euroguidelines in Central and Eastern Europe) utworzonej w 2016 roku i zajmującej się utworzeniem standardów opieki nad pacjentami zakażonymi HIV oraz pacjentami z wirusowymi zapaleniami wątroby. Ponadto prowadzi szkolenia z zakresu chorób zakaźnych dla studentów studiów doktoranckich oraz pracowników akademickich z krajów europejskich w ramach programu PROM NAWA finansowanego przez UE.

W ramach działalności naukowej, poza licznymi publikacjami, współpracą z innymi ośrodkami naukowymi, uczestnictwem w konferencjach krajowych lub poza granicami Polski, Pan Dr Paciorek jest członkiem komitetu rewizyjnego stowarzyszenia Euroguidelines in Central and Eastern Europe Network Group, członkiem European Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases, Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych oraz ESCMID Study Group for Infectious Diseases of the Brain.

W miesiącach pandemii SARS-CoV-2 doceniono dotychczasową aktywność naukową Habilitanta i jak wspomniano, został powołany w skład komitetu redakcyjnego zaleceń będących częścią strategii narodowej leczenia chorych z COVID-19.

Ocena dorobku dydaktycznego

Na dorobek dydaktyczny dr med. Marcina Paciorka składają się wykłady, seminaria, ćwiczenia z przedmiotu „choroby zakaźne” na wydziale anglojęzycznym, dla studentów kierunku lekarskiego, Wydziału Lekarskiego oraz programu wymiany studenckiej Erasmus Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Jest czynnie zaangażowany, poprzez prowadzenie wykładów, w proces edukacyjny lekarzy specjalizujących się w chorobach zakaźnych w ramach obowiązkowych kursów o tematyce „Neuroinfekcje”, „Kurs wprowadzający do specjalizacji choroby zakaźne, „Mikrobiologia Lekarska”. Prowadzi również wykłady na cyklicznie organizowanej konferencji: „Choroby zakaźne, algorytmy diagnostyczno-terapeutyczne”. Habilitant od wielu lat jest autorem części pytań testowych z dziedziny chorób zakaźnych wchodzących do puli Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego.

Pan dr med. Marcin Paciorek jest również opiekunem specjalizacji z chorób zakaźnych 3 lekarzy. Był recenzentem pracy magisterskiej dotyczącej

neuroinfekcji i jest promotorem pomocniczym przewodu doktorskiego o tematyce związanej z zakażeniem HIV.

Określone predyspozycje, wiedza i doświadczenie pozwoliły na osiągnięcie tak bogatego dorobku naukowego i dydaktycznego, co dostrzegły władze Uczelni nagradzając Kandydata. Został doceniony przez JM Rektora Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego za publikację: Human Pegivirus in Patients with Encephalitis of Unclear Etiology, Poland 2019, otrzymał również z rąk JM Rektora nagrodę specjalną, indywidualną za pracę na rzecz chorych na koronawirusa (2020r.). Został również nagrodzony w 2019r. przez Fundację Rozwoju Nauki w Wojewódzkim Szpitalu Zakaźnym za 3 publikacje.

Ocena dorobku organizacyjnego

W ocenie tej działalności na szczególną uwagę zasługuje szerzenie doświadczenia i wiedzy wśród studentów, lekarzy w trakcie specjalizacji z chorób zakaźnych oraz lekarzy pracujących na oddziałach zakaźnych. Czyni to poprzez uczestnictwo w Komitecie organizacyjnym konferencji naukowej zajmującej się opracowaniem standardów opieki nad pacjentami z chorobami zakaźnymi w Europie Centralnej i Wschodniej. Współtworzył oraz jest członkiem w Komitecie rewizyjnym stowarzyszenia Euroguidelines In Central and Eastern Europe Network Group. Współpracuje również z Fundacją Edukacji Społecznej w zakresie opieki nad pacjentami zakażonymi HIV.

Podsumowując całokształt dorobku zawodowego dr n. med. Marcina Paciorka uważam, że:

- jest rzetelnym, bardzo dobrze wykształconym lekarzem, doświadczonym badaczem w dziedzinie chorób zakaźnych, szczególnie w zakresie neuroinfekcji
- dorobek naukowy wynika z konsekwencji, zaangażowania i pracowitości przekłada się na zdrowie publiczne wnosząc nowe wartości

- praca naukowa została doceniona, czego wymierną wartością są nagrody
- dorobek dydaktyczny jest znaczny, dotyczy aktywności Kandydata jako wykładowcy, w różnych środowiskach i do różnych grup słuchaczy
- w zakresie dorobku organizacyjnego na szczególną uwagę zasługuje współpraca z ośrodkami naukowymi w Europie

WNIOSEK KOŃCOWY

Na podstawie przedstawionego mi wniosku oraz wnikliwej analizy wszystkich zawartych tam informacji uważam, że **dr n. med. Marcin Paciorek spełnia wszystkie warunki konieczne do nadania tytułu doktora habilitowanego** w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki medyczne w myśl wymagań określonych w art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 roku poz. 1668 z póź. zm).

20.09.2021 Andrzej Kuczyński